

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 11.01.1988, sp. zn. Tz 46/87, ECLI:CZ:NS:1988:TZ.46.1987.1

Číslo: 47/1989

Právní věta: Jestliže dřívější řízení vedené proti obviněnému skončilo pravomocným rozhodnutím orgánu oprávněného projednávat přestupky, nebrání tato okolnost trestnímu stíhání stejné osoby pro týž skutek. K uložení opatření za přestupek soud přihlédne při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry (§ 38 odst. 4 tr. zák.), pokud nerozhodne o zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 2 písm. b) tr. ř. Trestní stíhání však nelze konat v případě, kdy orgán oprávněný projednávat přestupky konal řízení a rozhodoval o přestupku potom, co trestní stíhání vedené proti obviněnému pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím vyšetřovatele, prokurátora nebo soudu o postoupení věci tomuto orgánu k projednání jako přestupek (srov. č. 3/1974 Sb. rozh. tr.).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 11.01.1988

Spisová značka: Tz 46/87

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Trestní stíhání

Předpisy: 140/1961 Sb. § 38 odst. 4 141/1961 Sb. § 11 odst. 1 písm. h
§ 171 odst. 1
§ 172 odst. 2 písm. b

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 47

Jestliže dřívější řízení vedené proti obviněnému skončilo pravomocným rozhodnutím orgánu oprávněného projednávat přestupky, nebrání tato okolnost trestnímu stíhání stejné osoby pro týž skutek. K uložení opatření za přestupek soud přihlédne při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry (§ 38 odst. 4 tr. zák.), pokud nerozhodne o zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 2 písm. b) tr. ř.

Trestní stíhání však nelze konat v případě, kdy orgán oprávněný projednávat přestupky konal řízení a rozhodoval o přestupku potom, co trestní stíhání vedené proti obviněnému pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím vyšetřovatele, prokurátora nebo soudu o postoupení věci tomuto orgánu k projednání jako přestupek (srov. č. 3/1974 sb. rozh. tr.).

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 11. 1. 1988 sp. zn. [Tz 46/87.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení obvodního soudu pro Prahu 2 z 27. 8. 1987 sp. zn. 5 T 163/87 a obvodnímu soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Obvodní prokurátor pro Prahu 2 podal na obviněného P. K. obžalobu pro skutek spočívající v tom, že 14. 4. 1986 kolem 00,30 hod. v Praze 2 na nábřeží B. Engelse řídil osobní automobil Fiat 127, ačkoliv měl v krvi nejméně 1,37 promile alkoholu. V tomto skutku spatřoval trestný čin opilství podle § 201 tr. zák.

Usnesením ze dne 27. 8. 1987 písm. 5 T 163/87 obvodní soud pro Prahu 2 podle § 233 odst. 1 tr. ř. z důvodu uvedeného v § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. trestní stíhání obviněného pro uvedený skutek zastavil. Toto rozhodnutí odůvodnil tím, že již dne 5. 6. 1986 dopravní inspektorát Obvodní správy SNB Praha 2 o stejném skutku rozhodl; posoudil jej jako přestupek v silniční dopravě podle § 10 písm. a) zák. č. 60/1961 Sb., záležející v porušení ustanovení § 4 odst. 2, odst. 3 vyhl. č. 100/1975 Sb., obviněnému uložil pokutu 500,- Kčs a odňal mu řidičské oprávnění. Rozhodnutím dopravního inspektorátu nabylo právní moci, nebylo zrušeno, a proto trestní stíhání obviněného pro stejný skutek je již podle § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. nepřipustné. Usnesení obvodního soudu pro Prahu 2 nabylo právní moci.

Ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. podal proti právě uvedenému usnesení obvodního soudu generální prokurátor ČSR v neprospěch obviněného stížnost pro porušení zákona. V ní uvádí, že trestnímu stíhání téže osoby nebrání, jestliže již o témže skutku rozhodl dopravní inspektorát. Podle § 11 odst. 2 písm. h) tr. ř. zákon vylučuje opětovné stíhání téže osoby, je-li tu pravomocné rozhodnutí jiného orgánu než prokurátora, vyšetřovatele, vyhledávacího orgánu a soudu, ovšem jen za podmínky, že tento orgán je oprávněn věc vyřídit jako trestný čin nebo přečin a jestliže o ní jako trestném činu nebo přečinu rozhodoval. Jestliže však dřívější vedené pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím orgánu oprávněného projednávat toliko přestupky a takovým orgánem je právě dopravní inspektorát, nebrání tato okolnost trestnímu stíhání stejné osoby pro týž skutek. Obvodní soud proto ve prospěch obviněného porušil zákon v ustanovení § 223 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř., jestliže trestní stíhání z tohoto důvodu zastavil.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Obvodní soud správně zjistil, že rozhodnutí dopravního inspektorátu Obvodní správy SNB v Praze 2 ze dne 5. 6. 1986 č. j. SO-701/VB-DI-86 byl skutku obviněného spočívajícím v tom, že dne 14. 4. 1986 v 00,30 hod. řídil vozidlo Fiat 127 po předchozím požití alkoholických nápojů po Engelsově nábřeží v Praze 2 a že po zadržení orgány VB se odmítl podrobit odběru krve, shledán přestupek v silniční dopravě podle § 10 písm. a) zák. č. 60/1961 Sb., spočívajícím v porušení ustanovení § 4 odst. 2, odst. 3 vyhl. č. 100/1975 Sb. Za to mu byla uložena pokuta 500,- Kčs a bylo mu odňato řidičské oprávnění. Správně též zjistil, že toto rozhodnutí je pravomocné a že nebylo zrušeno. Z těchto okolností však vyvodil nesprávné závěry.

Podle § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. trestní stíhání nelze zahájit a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno, proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím jiného orgánu ke stíhání trestných činů oprávněného, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno. Smyslem tohoto ustanovení je vyloučit trestní stíhání téže osoby pro týž skutek, o němž již pravomocně rozhodl jiný orgán než prokurátor, vyšetřovatel,

vyhledávací orgán nebo soud, jako o trestném činu. Účinky spojené s právní mocí takového rozhodnutí, tedy že věc nemůže být předmětem nového projednávání v jiném procesu (ne bis in idem) pro překážku věci pravomocně rozsouzené, vznikají však jen tehdy, jde-li o rozhodnutí orgánu oprávněného stíhat trestné činy, a jestliže tento orgán o skutku jako o trestném činu rozhodoval. O takovou situaci v posuzovaném případě nešlo.

Dopravní inspektorát Sboru národní bezpečnosti není orgánem oprávněným stíhat trestné činy. Podle § 1 odst. 2 vládního nařízení č. 54/1953 Sb. dopravní inspektoráty pečují o bezpečnost a plynulost provozu na silnicích. Z vymezení jejich působnosti na tomto úseku činnosti podle § 3 citovaného vládního nařízení vyplývá, že ve vztazích k jiným orgánům, organizacím a k občanům mají postavení samostatného orgánu státní správy a že kromě dozoru nad silničním provozem jsou oprávněny též k vydávání individuálních správních aktů. Tím zajišťují plnění úkolu Sboru národní bezpečnosti spolupůsobit při řízení silničního provozu a dozírat na jeho bezpečnost a plynulost (§ 4 písm. j) zák. č. 40/1974 Sb.). Jako funkční orgán územních součástí SNB a ministerstva vnitra ČSR a SSR plní i další úkol Sboru národní bezpečnosti, jímž je podle § 4 písm. k) téhož zákona odhalovat přestupky, objasňovat je a pokud zákon stanoví, o nich rozhodovat. Oprávnění dopravních inspektorátů rozhodovat o přestupcích vyplývá z ustanovení § 31 zák. č. 60/1961 Sb., podle kterého přestupky, jimiž se porušují pravidla silničního provozu, projednávají oddělení Veřejné bezpečnosti. Dopravní inspektoráty jsou proto podle zákona oprávněny rozhodovat o přestupcích v dopravě podle § 10 písm. a) zák. č. 60/1961 Sb., nikoli však o trestných činech.

Proto také rozhodnutí dopravního inspektorátu Obvodní správy SNB Praha 2 ze dne 5. 6. 1986 č. j. SO-701/VB-DI-86 nebránilo trestnímu stíhání obviněného pro týž skutek a obvodní soud pochybil, pokud shledal trestní stíhání z tohoto důvodu nepřipustné. Zastavením trestního stíhání podle § 223 odst. 1 tr. ř. z důvodu uvedeného v § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. porušil ve prospěch obviněného v těchto ustanoveních trestního řádu zákon.

Pro úplnost je třeba dodat, že další trestní stíhání by bylo vyloučeno, kdyby dopravní inspektorát konal řízení a rozhodoval o přestupku potom, co trestní stíhání vedené proti obviněnému pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím vyšetřovatele, prokurátora nebo soudu o postoupení věci tomuto orgánu k projednání jako přestupek (srov. č. 3/1974 sb. rozh. tr.).